

Veronika SLAVÍKOVÁ, *Nejstarší českobudějovický sbor Církve československé (husitské) v letech 1920-1948, České Budějovice 2013, 205 s. včetně příloh. Diplomová práce Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích.*

Posudek oponenta diplomové práce

Předkládaná práce o rozsahu 129 stran textu (a 76 stran příloh) se skládá ze tří kapitol, úvodu, závěru, seznamu pramenů a literatury a příloh. První kapitola se věnuje obecnému kontextu vzniku Církve československé, náboženským poměrům přelomu 19. a 20. století, nově vzniklé Katolické moderně a politicko-církevním změnám po vzniku Československé republiky, přes dynamickou dobu první a druhé republiky, protektorátu Čechy a Morava až do konce třetí republiky. Následující 2. a 3. kapitola (*Církev československá v Českých Budějovicích; Život českobudějovické náboženské obce*), jež se posouvá od obecné roviny ke konkrétní, analyzuje fungování, činnost a poměry českobudějovické náboženské obce ve 20.-40. letech 20. století. Logicky tak tvoří pomyslné jádro diplomové práce a jsou výrazným vkladem autorky, která zde fruktifikuje výsledky svého výzkumu v Archivu Církve československé v Českých Budějovicích. Kapitoly jsou vyvážené, rozvíjejí předchozí myšlenky a sledují jednotnou linii celé diplomové práce.

Přestože nejsou cíle práce explicitně definovány, autorka se o nich rozepisuje již na s. 3-4, kde usiluje přiblížit formování a fungování Církve československé na regionální úrovni. Její ambice jsou však vyšší, jak o tom svědčí rozsáhlý teoretický úvod práce, v němž studentka reflektuje prameny a literaturu, představuje Archiv Církve československé v Českých Budějovicích a stav současného bádání o církevních dějinách první poloviny 20. století. K tématu přistupuje autorka velmi dobře připravena, vybavena znalostí relevantní literatury a vhodných metod (přímá, nepřímá, komparativní, induktivní a deduktivní atd.).

Bibliografický přehled zabírá nadprůměrný rozsah (s. 123-127). Autorka prostudovala četné české studie a monografie, avšak opomněla některé materiály, jež byly publikovány poměrně nedávno a tématu církevních dějin první poloviny 20. století se týkají (J. Dejmek, J. Šebek, D. Tonzar, M. Pehr, M. Šmíd a další). Práce tohoto charakteru, jež chápe Církev československou jako logickou pokračovatelku modernizmu 19. století, by též neměla opomínat zahraniční literaturu. Na druhé straně bádání v Ústředním archivu a muzeu Církve československé husitské v Praze, jež se logicky pro kontextualizaci českobudějovického vývoje nabízí, je pro technické potíže nerealizovatelné (archiv je momentálně uzavřen).

Práce zajímavým způsobem přibližuje a popisuje nábožensko-církevní poměry českobudějovické náboženské obce, její duchovní, literární, přednáškovou, školskou a kulturní činnost v proměnách města 20.-40. let, přičemž se mnohých témat dotýká autorka vůbec poprvé. Navzdory kvalitně napsané práci mám několik dílčích připomínek: doporučuji se v diplomové práci vyhnout žurnalistickému stylu (po čase se však většina modernistů do Schella zamilovala - s. 31; sotva ovšem stihla zaschnout tiskařská barva na člancích - s. 43 atd.).

Z historických nepřesností: Československá republika nebyla nábožensky rozpolcena (s. 23), podle oficiálních statistik z roku 1910 žilo v českých zemích 94,8 % katolíků a z roku 1921 82,1 %, to rozhodně nesvědčí o rozkolu; evropský modernizmus se objevil

rozhodně dříve než v 90. letech 19. století (s. 27), termín židovská bohoslužba (s. 51) je nepřesný, B. Cerretti byl podsekretářem pro mimořádné církevní záležitosti, ne výjimečné církevní záležitosti (s. 29), František Kordač nebyl pražským arcibiskupem zvolen, ale jmenován (s. 35). Doporučuji rovněž sjednocení dat v celé diplomové práci, nikoliv tedy např. 16. 2. roku 1940 či šestnáctého února roku 1940, ale 16. února 1940.

Význam práce spočívá ve vlastním badatelském výzkumu, kdy autorka představuje druhou početně nejvýraznější náboženskou skupinu ve městě - věřící Církve československé, kteří však v téměř katolicky homogenním městě reprezentují desetiprocentní menšinu. Lze současně říci, že soudy autorky jsou vyzrálé, rozvíjené logicky po zargumentování předcházejících myšlenek. Závěr práce je vyvážený. Práce je na dobré stylistické úrovni, s drobnými chybami v interpunkci. Pozitivně hodnotím formální i grafickou podobu práce. Text je sjednocený a zarovnaný. Velmi cenným obohacením diplomové práce jsou její přílohy, jež tvoří téměř osmdesát stran textu. Autorka v práci prokázala dostatečné teoretické zázemí.

Na základě výše uvedeného ji proto doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm výborně.

Otázky k obhajobě:

1. V čem tkvěla specifika vývoje Církve československé v Českých Budějovicích v období let 1920-1948?
2. Jaké nejcennější materiály se skrývají ve fondech českobudějovického archivu?

V Českých Budějovicích dne 7. srpna 2013

PhDr. Marek Šmíd, Ph.D.